

ikke, at man kan gaa ind paa uden at gaa altfor vidt.

Ovesen: Jeg har kun ønsket at gjøre nogle ganske korte Bemærkninger i Anledning af det, som den første ærede Taler, der sidder her bagved (Goss), gjorde gjældende. Jeg tror nemlig, at det ærede Medlem tager fejl, naar han mener, at vi ude paa Landet have en Mængde borgerlige Ombud, der ere ulønneede. Det tror jeg egentlig slet ikke, vi have. Det Gnefte, jeg veed, som det er værdt at nævne som Byrde paa Landet, er at være Medlem af Amtsrådet og Sognerådet. Det er ulønneede Poster, men efter min Erfaring har det hidtil viist sig, at til de Bestillinger vælger man saa godt som udelukkende velstaaende Folk, der ret vel kunne taale at bære de Byrder, som disse Stillinger medføre. De fleste andre Smaa-bestillinger, som jeg kjender til ude paa Landet, ere sædvanlig aflagte med et lille Vederlag; vore Hegnhjnsmand, vore Vandhynsmænd, vore Lighsynsmænd og vore Stævningssmænd faae alle et Vederlag. Vore Brandfogder have meget lidt at bestille (Ufbrydelse af Goss). Jeg sagde udtrykkelig de Ombud, der ere værd at nævne. Snefogden faar det til Gjengjæld for sin Byrde, at han bliver fri for at jende sin Karl til Snefastning, saaledes at han faar fuldt Vederlag for den Tid, han taber. Naar der derimod er Spørgsmaal om at møde for Retten som Vidne, bliver der aldrig Spørgsmaal om, hvorvidt den Vedkommende har Raad til at ofre sin Tid, og jeg skulde tage meget fejl, om det ikke i Reglen ude paa Landet i alt Fald i private Sager er Tilfældet, at Vidnepligten sædvanlig gaar ud over Smaafolk. I det Mindste i de Egne, hvor jeg er kjendt, tør jeg sige uden al Overdrivelse, at der mellem Nar og Dag føres ikke saa ganske saa Sager mellem private Folk, som for alle andre Mennecker end Sagsøgeren og Sagsøgte anses som Sager, der ikke ere en Krone værd, men som adskillige Gange føre med sig, at der kan føres endogsaa Snefe af Vidner fra begge Sider. Jeg har selv personlig kjendt saadanne Tilfælde. Jeg har kjendt bl. A. et for ikke over et Nar siden, hvor et Par fattige Mænd vare tilvarede ved Stævningssmænd, der fik deres Dagløn for at stævne

dem, til at møde som Vidner i Retten i en saadan privat Sag. De vare tilfagte til Kl. 10, og de maatte vente til om Eftermiddagen Kl. 4; men saa fik de den Bæst, at Retten ikke kunde holdes længere den Dag, og de maatte gaa hjem og vente til næste Retsdag. De havde reist 4 Mil frem og tilbage, spildt en Dag og maatte saa møde næste Retsdag. Det forekommer mig derfor, at Tanken i Lovforslaget om at yde Vidnerne Vederlag, hvor de skulle møde i private Sager, er fuldt berettiget; om de saakaldte offentlige og kriminelle Sager skal jeg ikke udtale mig; thi dem er jeg saa ubejændt med, at jeg ikke kan have nogen begrundet Mening derom. Jeg skal derfor meget anbefale, at Lovforslaget nyder videre Fremme og blev taget under velvillig Overvejelse af det høie Thing.

Schlegel: Ja, hvad jeg vil sige, er jo egentlig kun en Gjentakelse af, hvad jeg sagde før, men jeg er nødt til at komme ind derpaa, fordi den høitærede Justitsminister hævdede saa stærkt, at det var et nyt Princip. Jeg tror nok, at det ikke er et nyt Princip, at der gives Erstatning i mange Tilfælde af offentlige Ombud, men for Retten er det ikke noget offentligt Ombud at være Vidne, saa jeg synes, der er nogen Forskjel. Noget Nyt finder jeg, som sagt, ikke, det er, og det burde ikke afstrække os, naar man i vort Naboland har turdet gjøre det. At det vil koste saa mange Penge for Kommunerne, naar der er Tale om offentlige Sager, er muligt, men paa den anden Side er det virkelig trist at høre, at et Land som Danmark ikke skulde være i Stand til at opfylde Forpligtelser, som dette vort Naboland, som vi hidtil have troet ikke var saa velstaaende som vi, er i Stand til at yde. Jeg haaber ikke, at vi skulde være i den Grad reducerede, at vi ikke kunne yde, hvad vi i og for sig finde retfærdigt overfor disse Folk. Den høitærede Minister kom jo slet ikke ind paa Spørgsmaalet om Vidnepligten i Justits-sager, idet han særlig talte om civile Sager i vort Naboland og Vidnepligten der. Om Retspleien er billig der i civile Sager, har ingen Betydning overfor Spørgsmaalet om Statens eller Kommunens Pligt til at give Erstatning i offentlige Sager til Vidner.